

[Начало](#) > [Обучение, Съдебни Мрежи И Агенции](#) > [France](#)

Първоначално обучение на съдии и прокурори в Европейския съюз

Съдържание,
предоставено от
Франция

Франция

Общо описание

Националното училище за магистрати (École nationale de la magistrature, ENM) е единствената институция, в която се обучават съдии и прокурори за общите съдилища. За назначение съдия или прокурор (професионален съдия или *магистрат*) в общите съдилища е задължително да се премине първоначалното обучение.

В ENM се обучават различни категории лица; продължителността на обучението зависи от това как са наети.

Подходът на ENM съчетава различни допълващи се формати на преподаване, като основният от тях е малки учебни групи, чиято работа се следи от един ръководител.

Форматът на учебната група предлага тематични модули за малки групи, базирани на симулирани ситуации. Учебните групи се състоят от около 20 обучаващи се с различни профили и се създават за целия 7-месечен период на обучение в Бордо за основната годишна група. Това позволява на учителите да ръководят ефективно групата и да предоставят персонализирани индивидуални насоки, като в основата на метода на преподаване е заложена интерактивност.

Освен това обучението на обучаващите се протича чрез занятия или лекции в аудитории, тематични семинари, симулирани ситуации и изслушвания, дебати и кръгли маси, писмени задачи и онлайн обучение.

В училището в Бордо работят 25 постоянни обучители (координатори на обучението). 23-ма от тях са професионални съдии, командировани в ENM за максимален срок от 6 години, като по този начин преподаването от тях отразява реалната професионална практика в съда. Екипът за обучение се допълва от ръководителя на службите на съдебното деловодство и координатор по езиковото обучение. Координаторите на обучението, които са разпределени към един от осемте сектора за обучение, предоставят експертни познания, наблюдават изготвянето на учебни материали и преподават или организират преподаването на учебните сесии.

Освен това около 50 асоциирани преподаватели редовно оказват помощ на училището с учебни групи и симулирани изслушвания, едновременно с работата си като професионални съдии. Канят се и други специалисти, включително адвокати, лекари, учители и изследователи. Всяка година повече от 750 сътрудници предоставят своя експертен опит в областта на правото, историята, социологията, психологията, психиатрията, съдебната медицина и криминологията.

Обучението на бъдещите съдии и прокурори е насочено към преподаване във връзка с професионалната практика, специфична за функциите, които ще изпълняват, като например определяне на присъди и изготвяне на обвинителни актове, провеждане на разпити в съда, председателстване на заседания или предприемане на стъпки, необходими при разглеждането на гражданско или наказателно дело. Съответно 70 % от обучението се състои от стажове, повечето от които се провеждат в съда. Тези

стажове на пълен работен ден са от съществено значение за практическото обучение по изпълнение на функциите на съдия и прокурор посредством потапяне в бъдещата работна среда. Те се наблюдават от професионални съдии в съда, които изпълняват ролята на ръководители на стажа, чиято дейност се координира от ръководителя на центъра за стажове.

Стажантите имат статут на професионален съдия и държавен служител. Веднага след като бъдат назначени, те стават част от съдебната власт и полагат клетва за запазване на поверителния характер на документите, с които се запознават. По време на обучението си те получават заплащане и се задължават да служат на френската държава поне за срок от 10 години.

Достъп до първоначалното обучение

За да станат част от съдебната власт, бъдещите съдии трябва да издържат успешно конкурсен изпит или да преминат процедура за подбор въз основа на квалификации или досие за кандидатстване. Различните начини за записване в ENM означават, че могат да бъдат наети кандидати с разнообразна академична и професионална подготовка. Това разнообразие в произхода гарантира, че френското общество е точно представено.

Броят на наличните места за различните конкурсни изпити се определя всяка година от Министерството на правосъдието в съответствие с прогнозния брой на необходимите съдии и прокурори и бюджетните ограничения.

Всяка година ENM провежда три конкурсни приемни изпита, както и един допълнителен конкурсен изпит:

- първият е достъпен за обучаващи се с магистърска степен или равностойна на нея, които са на не повече от 31 години; тук се приемат най-голям брой кандидати.
- Вторият е достъпен за държавни служители с 4 години стаж на дадена длъжност, които към 1 януари на годината, в която се провежда конкурсният изпит, са на не повече от 48 години и 5 месеца, а третият е достъпен за хора, които имат 8 години професионален опит в частния сектор или които заемат изборна длъжност; тестовете и за двата са еднакви.
- Допълнителният конкурсен изпит е предназначен за лица над 35 години с най-малко 7 години професионален опит.

Подготвителни занятия за първия конкурсен изпит

ENM е създала подготвителни класове за „равни възможности“, за да се насърчи разнообразието при подбора и да се окаже подкрепа на заслужили и мотивирани кандидати в неравностойно положение. Всяка година обучаващите се за първия конкурсен изпит за прием в ENM се подготвят в пет класа.

Подбор на стажант-съдии въз основа на квалификация

По този начин могат да бъдат назначавани само хора на възраст между 31 и 40 години с опит в областта на правото, икономиката или хуманитарните и социалните науки, който им дава право да изпълняват съдебни функции, и които притежават квалификация в зависимост от професионалния си статус.

Условията за прием са: подбор от комисия за повишаване въз основа на досие, съставено от главния държавен прокурор пред апелативния съд по местопребиваване на кандидата.

Пряк подбор

Притежателите на магистърска квалификация тип 2, чийто професионален опит им дава по-конкретно право да бъдат част от съдебната власт, могат да бъдат назначавани директно, без да се налага да полагат конкурсен изпит. Те трябва да имат най-малко 7 години квалифициран професионален опит, за да бъдат назначени като съдии от втори ранг (минимална възраст: 35 години) и най-малко 15 години, за да бъдат назначени като съдии от първи ранг.

Условията за прием са: подбор въз основа на досие за кандидатстване, подадено до Министерството на правосъдието, което препраща досието на комисия. Преди да представи становището си, комисията

може да изиска кандидатът да премине изпитателен период в съда, който не е по-дълъг от 6 месеца. Изпитателният период се организира от ENM и се изготвя доклад за оценка. След изпитателния период кандидатът се явява на събеседване с комисията, отговаряща за одобрението и класирането на стажант-съдиите, която дава становище относно пригодността за изпълнението на съдебни функции. След това комисията дава окончателното си становище за кандидата.

Формат и съдържание на първоначалното обучение

Продължителността на първоначалното обучение се различава в зависимост от начина на назначаване на кандидатите.

Най-дългият период е общо 31 месеца в ENM и се основава на редуващи се периоди на практическо обучение на работното място и обучение в ENM в Бордо. Този формат на обучение е за обучаващи се, назначени при първия тип конкурсен изпит (външни кандидати), втория тип (държавни служители), третия тип (8 години опит в частния сектор) и назначените въз основа на техните квалификации (бивши адвокати и лица с докторска степен или други квалификации по право). Първите 2 години от тази програма („общ етап на обучение“) са общи за всички стажант-съдии. Те получават обучение по основните, нетехнически умения на професията, аспектите на работната среда, които трябва да познават, за да изпълняват повечето функции, както и основните професионални техники, общи за различните функции. През това време стажант-съдиите преминават редица стажове, предимно в съда, където прилагат обичайните техники и практики на професията.

Последните 6 месеца от програмата за обучение протичат в специализиране в една функция, която стажант-съдията е избрал за свое първо назначение. Този период на подготовка за първото назначение започва с теоретично обучение в ENM, в рамките на което стажантите изучават по-задълбочено професионалните техники и обхвата на функцията, която са избрали. След това преминават окончателен стаж в съда, за да се подготвят за заемане на длъжност. Този окончателен стаж следва да им даде възможност да работят пълноценно, когато заемат длъжност.

За графика вж. [тук](#).

Програмата за обучение за кандидати, наети директно или чрез допълнителния конкурсен изпит, всички с повече от 7 или 15 години професионален опит, е по-кратка, но също така се основава на редуване на периоди на обучение в Бордо с професионални стажове. Тези стажанти преминават 1-месечно обучение в Бордо, преди да започнат 4—5 месечен стаж в съда. Освен това издържалите допълнителния конкурсен изпит преминават следващо класиране, след като изберат първата си длъжност.

Прекратяване на процеса на първоначално обучение и квалификация

Оценяване

Първоначалното обучение за съдии и прокурори подлежи на оценяване през цялата програма за обучение, по време на периодите на обучение и професионалната практика. Целта е да се оцени степента, в която стажантите са придобили основните умения на професията и са усвоили специфичните за всяка функция техники. Оценяването в ENM се извършва чрез непрекъснато оценяване, както и чрез тестове в края на учебните периоди и след завършване на стажовете в съда.

Оценките на стажовете се извършват от командированите в училището професионални съдии, които са регионални координатори на обучението. Базираны на местно равнище в 12 съдебни региона, включващи няколко апелативни съдилища, тези командировани съдии осигуряват връзка между ENM и съдилищата. Те организират професионални стажове за стажант-съдиите, наблюдават работата им и я оценяват по време на стажовете.

След приключване на обучението комисията, отговаряща за одобряване и класиране на стажант-съдиите, дава становище относно пригодността на всеки стажант да изпълнява съдебни функции при напускане на училището, след като проведе събеседване с тях и получи мотивирано становище от ръководителя въз основа на докладите от регионалния координатор на обучението и ръководителя на центъра за стажове. След това стажантите, за които се установи, че са подходящи да изпълняват

функциите на съдия и прокурор, започват последния етап от обучението си преди заемане на длъжност в съда, а именно подготвителното обучение за първата им длъжност.

Първо назначение

Въз основа на резултатите от окончателния изпит за определяне на пригодността и класирането се изготвя списък по реда на представянето. Въз основа на него бъдещите професионални съдии избират първата си длъжност от списък, изготвен от Министерството на правосъдието. След като завършат подготвителното обучение преди заемането на длъжността, те биват назначени за съдия или прокурор в съда, към който са разпределени. Впоследствие полагат клетва като професионален съдия и се назначават на първата си длъжност с указ на президента на републиката след консултация с Висшия съдебен съвет.

След като завършат първоначалното си обучение, стажантите могат да бъдат назначени на една от осемте функции (с изключение на тези, които са преминали допълнителен конкурсен изпит, чието първо назначаване може да бъде само на длъжност съдия или младши-прокурор):

- съдия (*juge*);
- съдия по охранителни производства (*juge des contentieux de la protection*);
- съдия-следовател (*juge d'instruction*);
- съдия в съд за непълнолетни (*juge des enfants*);
- съдия по изпълнение на наказанията (*juge de l'application des peines*);
- младши прокурор към окръжния прокурор (*substitut du procureur de la République*);
- младши прокурор към главния прокурор (*substitut placé auprès du procureur général*);
- съдия, докладващ на първия председател на апелативен съд (*juge placé auprès du premier président*).

Последна актуализация: 19/05/2026

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.